

A Károlyi Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Károlyi Attila ügyvéd által képviselt **felperes neve** (címe) felperesnek - a N 2. számú Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Bakonyi István ügyvéd fél címe 1) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen személyhez fűződő jogok megsértése miatt indított perében a Zi Törvényszék 2014. február 28. napján kelt, 6.P.20.575/2013/17. számú ítélete ellen a felperes által 19. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - fellebbezett részében - helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 63.500 (hatvanháromezer-ötszáz) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

A másodfokú eljárásban feljegyzett illetéket a Magyar Állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében rögzítette, hogy a felperes 2001. év júniusától állt munkaviszonyban az alperes cégnél beállító műszerészként.

2012. december 4-én **S.L** ... gyárigazgató az alperes képviseletében írásbeli „bejelentést” tett a **N Rendőrkapitányságon**, amelyet a rendőrség feljelentésként iktatott, és amelynek nyomán ismeretlen tettes ellen nyomozást rendelt el a Btk.316.§-ának (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés *a)* pontja szerint minősülő lopás bűntettének gyanúja miatt.

A feljelentés szövege a következő volt:

„A rendelkezésre álló adataink szerint 2012. november 22-től az „aprod.hu” internetes apróhirdetési oldalon fényképpel, műszaki leírás közzétételével és ármegjelöléssel erőteljesen ... specifikus lámpagyártó gépsorokhoz tartozható használt gépalkatrészek kerültek hirdetésre. (Mellékelve 10 lap, fotókkal az internetes hirdetésről.)

A magánszemély által kínált 20 db hirdetésben különböző gépalkatrészeket kínál eladásra kb.: 1,5 millió forint összértékben **N** regisztrációs néven.

link: ...

A hirdetés szerint az alkatrészek személyesen átvehetők és az üzlet bonyolítására, informálódásra a 00/0000000-as mobilszám lett megadva. Vagyonvédelmi okból ellenőrzést végeztünk a hirdetéssel kapcsolatban melynek során megállapítottuk, hogy a telefonszám regisztrált tulajdonosa: **R.Gné** aki egyik ...-s munkavállaló közelebbi kapcsolataként ismert.

A munkavállaló felperes, aki több mint 10 éve a ... gyár műszerésze és jelen időszakban hosszabb idő óta táppénzes állományban van.

A bejelentéssel kapcsolatba hozható körülmény, hogy a fényforrásgyár kompakt gyárában 2011 ősztől kezdődően folyamatosan kerültek gépsorok a termelésből kivonásra. Ezt követően a belső rendelkezéseknek megfelelően a gépek tartozékok nélkül 2012 tavasszal roncsoltan kerültek értékesítésre hulladék vasként a **n Cs** út 00/a. szám alatt működő **A Kft.**-nél.

A gépsorok hirdetésben szereplő tartozékokkal rendelkeztek, azok működőképes állapotban csak illegális módon kerülhettek ki a gyár területéről.

A fent írtak alapján kérem a Kapitányságvezető urat a szükséges intézkedések megtételére."

A feljelentő mellékelte az internetes oldal nyomtatott változatát, a kiszállítási engedélyeket és az **A Kft.**-nek történő alkatrész-eladásról szóló számlákat is.

A 20030/2819/2012.bü. számon folytatott nyomozás során a rendőrség tanúként hallgatta ki a felperest és élettársát, **R.Gné**t is, valamint a gyár más dolgozóját. A **N** Rendőrkapitányság végül 2013. január 22. napján megszüntette a nyomozást azzal az indokkal, hogy a feljelentésben írt cselekmény nem bűncselekmény. A rendőrségi határozat kifejtette, hogy 2012. évben nyolc alkalommal végzett selejtezést az alperes cég, és az **A Kft.** hulladékfém-felvásárló cégnek szállította ki a leselejtezett alkatrészeket. Az alkatrészek kiszállításkori állapotáról, felszereltségéről azonban semmilyen dokumentációval nem rendelkezett a feljelentő. A tanúvallomások alapján nagy valószínűséggel olyan alkatrészek is kiszállításra kerülhettek a selejtezés alkalmával, amelyek még üzemképesek, felhasználhatók voltak. A felperes a leselejtezett alkatrészeket számlával igazoltan vásárolta az **A Kft.**-től. Így a feljelentésben megjelölt tárgyak a gyár területéről nem jogellenes úton kerültek ki, és nem jogellenes módon jutottak a felpereshez.

A felperes keresetében azt kérte a bíróságtól, állapítsa meg, hogy az alperes alaptalanul indított a személyét érintő büntetőeljárást, ezzel megsértette a személyhez fűződő jogait, így az emberi méltóságát, a becsületét és a jóhírnevét. Ezért kérte, hogy kötelezze a bíróság az alperest 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítés és ennek 2013. január 15. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére.

Állította, hogy a feljelentés kifejezetten a személye ellen irányult, tulajdonképpen őt vádolta lopással. A feljelentés ténye a gyár dolgozói előtt nyilvánvalóvá vált, akik kérdezték őt a történetekről. Mindez megviselte a felperest, mentálhigiénés szakrendelésen is kezelést kellett igénybe vennie; panaszai hátterében feldolgozatlan munkahelyi konfliktusokat tártak fel.

Az alperes ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte.

Előadta, hogy csak „bejelentést” tett, nem rendőrségi feljelentést; továbbá nem a felperes ellen, hanem ismeretlen személy ellen. A felperest nem is gyanúsítottként, hanem tanúként hallgatták ki. Kiemelte, hogy a bírói gyakorlat szerint a feljelentés megtétele - amennyiben nem tartalmaz indokolatlanul sértő, bántó kifejezést - személyiségi jogvédelem alapjául nem szolgálhat.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Kötelezte egyúttal a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 80.00 forint perköltséget 15 napon belül, valamint a Magyar Állam javára, külön felhívásra 150.000 forint feljegyzett elsőfokú eljárási illetéket.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában kifejtette, hogy a Be.171.§-ának (1) bekezdése szerint bűncselekmény miatt bárki tehet feljelentést; sőt a feljelentés kötelező, annak elmulasztása bűncselekmény. Utalt arra, hogy a Ptk.5.§-ának (1) bekezdése szerint a törvény tiltja a joggal való visszaélést. A Ptk.75.§-ának (1) bekezdése, 76.§-a, 78.§-ának (1) és (2) bekezdése alapján pedig a személyhez fűződő jogokat - így a becsületet, jóhírnevet és emberi méltóságot - mindenki köteles tiszteletben tartani. A jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel vagy való tényről hamis színben tüntet fel. Rögzítette, hogy a személyhez fűződő jogok megsértésének szankcióit a Ptk.84.§-ának (1) bekezdése sorolja fel, így az *a)* pont alapján a személyhez fűződő jogsértés megállapítását, az *e)* pont alapján pedig a polgári jogi felelősség szabályai szerint kártérítést követelhet a sérelmet szenvedett fél. A kártérítés szabályait a Ptk.339.§-ának (1) bekezdése szabályozza.

Leszögezte az elsőfokú bíróság, hogy a következőes bírói gyakorlat szerint a feljelentés megtétele nem valósít meg önmagában személyiségi jogsértést, még abban az esetben sem, ha a feljelentő egy konkrét személyt gyanúsított bűncselekmény elkövetésével, és a büntetőeljárás nem vezetett a megnevezett személy bűnösségének megállapításához (BH2002.223., BH2004.357., BH2009.214.). Hangsúlyozta a törvényszék, hogy a feljelentésben érvényesített jog alapossága vagy alaptalansága csak a megindult büntetőeljárás keretében dönthető el, így nem alkalmas a személyhez fűződő jogok megsértésének megállapítására a feljelentésben foglalt nyilatkozat akkor sem, ha az utóbb nem minősül valóznak. A feljelentő akkor valósít meg joggal való visszaélést, ha tudatosan tesz valótlan tartalmú feljelentést; kizárólag ebben az esetben illetik meg a sérelmet szenvedett felet a polgári jogi személyiségvédelmi szankciók (BDT2013.2968.).

Az elsőfokú bíróság ítéletében rámutatott arra, hogy az alperes cég képviselője nem a felperes büntetőjogi felelősségre vonását kezdeményezte, és a rendőrség is ismeretlen tettes ellen rendelt el nyomozást. A nyomozás során a felperest nem gyanúsítottként, hanem tanúként hallgatták ki.

Megállapította azt is, hogy az alperes képviselője valós tényeket közölt a feljelentésben a hirdetéssel kapcsolatban. Csatolta a rendelkezésre álló bizonyítékokat arra vonatkozóan, hogy a leselejtezett berendezéseket, alkatrészeket hulladékvasként értékesítették az A Kft.-nek. A feljelentő és az alperes cég alkalmazottja, dr. M.Z ezen adatokból valóban azt a téves következtetést vonta

le, hogy csak illegális módon kerülhettek ki a gyár területéről a működőképes alkatrészek, azonban tudatosan valótlan tartalmú feljelentést az alperes nem valósított meg, így a joggal való visszaélés sem állapítható meg. Mivel a feljelentés a felperes személyét indokolatlanul sértő, lejárató kijelentéseket nem tartalmazott, ezért a felperes emberi méltóságát és becsületét sem sértette.

Utalt arra az elsőfokú bíróság, a felperes állította, és tanúvallomás is alátámasztotta, hogy a feljelentés után a felperest „figyelte” a munkáltató, ugyanakkor a tanú csak feltételezni tudta, hogy a felperes „megfigyelése” összefüggésben állt a büntetőeljárással.

A fentiekre tekintettel, személyiségi jogsértés hiányában a törvényszék a felperes keresetét elutasította.

Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes nyújtott be fellebbezést, amelyben az ítélet megváltoztatását olyképpen kérte, hogy kötelezze a másodfokú bíróság az alperest 2.500.000 forint nem vagyoni kártérítés, valamint ezen összegnek 2013. január 15. napjától számított törvényes mértékű késedelmi kamata megfizetésére, mivel az alperes azzal a magatartásával, hogy feljelentést tett a felperessel szemben, megsértette a felperes emberi méltóságát, becsületét, jóhírnevét. A Ptk.75., 76., 78.§-ai mellett hivatkozott az Alaptörvényre, valamint az Alkotmánybíróság 34/1992. (VI.1.) AB határozatára is.

Sérlemelte, hogy az elsőfokú bíróság abból a preconcepcióból indult ki: a feljelentésben foglaltak, a büntetőeljárás során tett nyilatkozatok akkor sem alkalmasak a személyhez fűződő jog megsértésének megállapítására, ha ezek a bizonyítási eljárás ismeretében nem minősülnek valóznak; az érvényesített jog alapossága vagy alaptalansága ugyanis csak a megindult eljárás keretében dönthető el - a Legfelsőbb Bíróság eseti döntéseiben kikristályosodott bírói gyakorlat alapján. Ezzel szemben hangsúlyozta saját véleményét, amely szerint „a bizonyítékok súlya alatt összerogyott a preconcepció”.

Kiemelte, hogy a N Rendőrkapitányság a büntetőeljárásról és a nyomozás megszüntetéséről igazolást adott ki a felperesnek, mint eljárásban érintett személynek, amely kimondta, hogy a birtokában lévő és feljelentésben megjelölt tárgyakat jogszerűen birtokolja, azokkal sajátjaként rendelkezhet. Kifogásolta, hogy az igazolást kiállító H.L rendőrőrnagyot indítványa ellenére nem hallgatta ki az elsőfokú bíróság.

Felhívta a figyelmet a feljelentés következő mondatára: „...a gépsorok hirdetésben szereplő tartozékokkal rendelkeztek, azok működőképes állapotban csak illegális módon kerülhetnek ki a gyár területéről”. A feljelentés e tényállításából és következtetéséből a felperes álláspontja szerint az alperes tudatosan a felperesnek tulajdonította a működőképes állapotban eladott termékek kijuttatását a gyárból, azaz álláspontja szerint a feljelentés arra vonatkozott, hogy a hirdetésben szereplő alkatrészeket a felperes ellopta.

Elnagyoltnak érezte a törvényszék bizonyítását a büntetőeljárással összefüggésben a felperest ért hátrányokra vonatkozóan. Állította, hogy a felperes egzisztenciájának, magánéletének és a nyilvánosság előtt való megjelenésének a teljes romba dőlésével járt a büntetőeljárás, amelynek következtében lejáratott, megbélyegzett ember lett belőle. Kiemelte, hogy a feljelentéssel egyidejűleg zajlott

a felperes megfigyelése. Sérelmezte, hogy ezt nem értékelte kellőképpen az elsőfokú bíróság, hiszen „a feljelentéssel párhuzamosan futottak munkáltatói utasításra azok a gyári parancsok”, amelynek alapján egyértelmű, hogy a felperest a feljelentés miatt figyelték a munkahelyén. Ezért kifogásolta azt is, hogy S.F tanúvallomását nem tartalmazza az elsőfokú ítélet.

Mindezek miatt állította, hogy az alperes cég feljelentése tudatosan valótlanul gyanúsította lopással a felperest, ez a jóhiszemű joggyakorlás követelményébe ütközik, amely a feljelentőt is terheli. Tanúként kérte kihallgatni H.L rendőrőrnagyot arra a tényre, az alperes tudatában volt annak, hogy valótlan tartalmú feljelentést tett, és ezzel az alperes önmagát védte. Hiszen ha a gyár területéről működőképes alkatrészek kerültek ki, az a gyár működésében fellelhető szabálytalanságra utal.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az ítélet helybenhagyását kérte, lényegében helyes indokainál fogva. Hangsúlyozta, hogy az alperes képviselője nem feljelentést, hanem „bejelentést” tett, amelyben a rendelkezésére álló tényeket és a belső szabályzatokon alapuló azon véleményét közölte, amely szerint működőképes állapotban leselejtezett berendezések csak illegális módon kerülhettek ki a gyár területéről.

Konkrét személyt nem gyanúsított az üggyel, csak megjelölte azokat a személyeket, akik információval szolgálhattak a hirdetésről, a hirdetésben megadott adatok alapján (telefonszám). Hangsúlyozta, hogy a felperest és élettársát tanúként hallgatták ki.

A bejelentésben szereplő megállapítást okszerűnek vélte, hiszen a belső eljárási rend maradéktalan végrehajtása esetén a gépek hulladékvasként használhatatlan állapotban kerülhettek volna csak ki a gyárból. Ez az állítás nem sérti a felperes személyiségi jogait, nem is őrá vonatkozik, és nem is valótlan.

A fellebbezésben írt felperesi állításokat és következtetéseket túlzásnak ítélte.

Emellett felhívta a figyelmet, hogy nem nyert bizonyítást a felperes által hivatkozott kár, sem az alperesi magatartás és a felperes egészségkárosodása, egzisztenciája ellehetetlenülése közötti okozati összefüggés.

Megjegyezte, hogy az alperes cég egy etikai kódex-szel rendelkezik, amelynek alapján akkor járt volna el helyesen a felperes, ha jelentette volna a munkáltatója felé azon üzleti tevékenységét, hogy a munkáltatójától származó alkatrészeket, gépeket kíván a hulladéktelepről vásárolni és azokat internetes oldalakon kívánja árusítani, mert ez az összeférhetetlenségi előírásokba ütközött. Csatolta az etikai kódex vonatkozó rendelkezéseit.

H.L tanúkénti kihallgatását ellenezte, mivel a nyomozás iratai a felperes feltételezéseit nem támasztották alá.

A felperes által hiányolt S.F tanúvallomása pedig szintén nem alapozza meg az alperes kártérítési felelősségét, álláspontja szerint.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálása alapjául szolgáló tényeket helyesen állapította meg, és helyes jogszabályok alkalmazásával, helyes jogi következtetést vont le. Érdemi döntése is mindenben helytálló, ezért a másodfokú bíróság az

elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokai alapján hagyta helyben a Pp.253.§-ának (2) bekezdése alapján.

A felperes fellebbezésében írtakkal összefüggésben az ítélőtábla az alábbiakra mutat rá:

A felperes fellebbezését arra alapította, hogy az alperes tudatosan tett valótlan tartalmú feljelentést. Véleménye szerint az alperes a felperesnek tulajdonította a még működőképes termékek kijuttatását a gyár területéről, azaz azt, hogy ellopta, és ezzel saját hanyag anyagkezelési gyakorlatát kívánta elfedni. A felperes azonban a tudatosság fogalmát ebben az összefüggésben tévesen értelmezi. A felperesi logikai következtetése nem illik bele a tudatosan valótlan tartalmú feljelentés fogalmába.

A felperes ugyanis akkor tett volna tudatosan valótlan tartalmú feljelentést, ha azt annak tudatában teszi meg, hogy működőképes alkatrészek nem kerültek ki a gyár területéről, vagy jogszerűen kerültek ki onnan. A „bejelentésbe” foglalt tények azonban valósak. Sőt, a dolgozók egy része maga is úgy vélte, hogy szabálytalanság történt, a működőképes alkatrészeknek a gyár területéről való kikerülése jogellenes lehet, azaz bűncselekményt valósíthat meg. Erre utalt a nyomozás során meghallgatott dr. **M.Z** előadásáról készített rendőri jelentés, dr. **M.Z** tanúvallomása (Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/13. számú jegyzőkönyv 3. oldala), **F.Z** tanúvallomása (Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/14. számú jegyzőkönyv 2. oldal), valamint **D.Z** tanúvallomása (Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/13. számú jegyzőkönyv 6. oldal). Arra pedig nem merült fel adat sem a büntetőeljárás iratai, sem a polgári eljárás iratai alapján, hogy a feljelentőnek a feljelentésben írtakkal ellentétes tudomása lett volna.

H.L rendőr tanúkénti kihallgatását az ítélőtábla a törvényszékkel egyezően szükségtelennek tartotta, hiszen amiről **H.L** tudomással bírt, azt írásba foglalta jelentésében, amelyben egyúttal a nyomozás megszüntetését javasolta. Olyan körülmény fennálltát pedig, amelyet a nyomozásban felmerült összes bizonyíték egybevetése után a nyomozó hatóság a nyomozást megszüntető határozatban nem állapított meg, azt a felmerült bizonyítékok közül egy bizonyíték kiragadásával nyilvánvalóan nem lehet alátámasztani.

A felperes által hivatkozott **S.F** tanúvallomása tartalmazott ugyan arra utalást, hogy az üzemben beszédtema volt, miszerint „felperes olyan eszközöket árult, amelyekről egyesek tudni vélték, hogy az a cég tulajdona volt” és „igen, arról beszéltek az emberek, hogy valószínűleg lopás történt, ...mindez pedig egyértelműen a felperessel lett összefüggésbe hozva... a történetek miatt rendőrségi feljelentést tettek” (Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/16. számú jegyzőkönyv 3. oldal), ez a tanúvallomás azonban nem cáfolja a feljelentésben írtakat. A feljelentés - a felperes véleményével ellentétben - nem állította, hogy a felperes lopta el a hirdetésben szereplő alkatrészeket, de az elsőfokú ítéletben és a fentiekben

kifejtettek szerint ellentétes tudomásra vonatkozó többlettényállás hiányában még ebben az esetben sem valósult volna meg a kereset tárgyává tett jogsértés.

Alaptalanul hivatkozott emellett a felperes a fellebbezésében arra, hogy nem csak a feljelentésben írtak, hanem a felperes „megfigyelése” okán is teljesíteni kell a felperes keresetét. A felperes keresete ugyanis a „megfigyelésre” nem terjedt ki, kizárólag a feljelentésben írtakra alapította kereseti kérelmét: személyhez fűződő jogai megsértésének megállapítását és nem vagyoni kártérítés iránti igényét. Valóban a Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/10. számú jegyzőkönyvének 4. oldalán megemlíti a felperes, hogy vélhetően a munkáltatója megfigyeltette őt, és S.F tanúvallomása (Zi Törvényszék 6.P.20.575/2013/15. számú jegyzőkönyv) is tartalmazott ilyen utalást, azonban erre irányuló kereseti kérelem hiányában ezt a másodfokú bíróság sem értékelhette. A Pp.3.§-ának (2) bekezdése alapján ugyanis a bíróság a felek által előterjesztett kérelmekhez kötve van, és az ítéletnek a Pp.213.§-ának (1) bekezdése értelmében a perben érvényesített kereseti kérelemre kell kiterjednie, azon nem terjeszkedhet túl. A határozott kereseti kérelemben meg nem jelölt igényeket a bíróság nem vizsgálhatja. A másodfokú eljárásban a keresetet megváltoztatni, illetve a kereset megalapozására felhozni új tényeket nem lehet, kivéve, ha az új tény az elsőfokú eljárás befejeződése után jutott a fél tudomására (Pp.247.§-ának (1) bekezdése, 146.§-ának (5) bekezdés a) pontja és 235.§-ának (1) bekezdése).

Éppen ezen oknál fogva nem vehette figyelembe a bíróság az alperesnek a másodfokú eljárásban becsatolt etikai kódexének a perrel összefüggő rendelkezéseit sem.

A felperesnek az Alaptörvényre való hivatkozása, konkrét jogszabályhely megjelölése nélkül értékelhetetlen; az Alaptörvény összes rendelkezésének vizsgálata konkrét kérelem hiányában parttalanná tenné az eljárást. A felperes által felhívott 34/1992. (VI.1.) AB határozat pedig kizárólag azt mondja ki, hogy a károkozó köteles megtéríteni a károsult nem vagyoni kárát, azonban nem teszi lehetővé a nem vagyoni kártérítés jogalapja vizsgálatának mellőzését.

A fentiekre tekintettel az ítéltábla a törvényszék határozatát helyes indokainál fogva helybenhagyta.

A felperes sikertelenül fellebbezett, ezért a másodfokú eljárásban felmerült perköltséget ő köteles viselni a Pp.78.§-ának (1) bekezdése szerint.

Az alperes jogi képviselőjével felmerült munkadíjat a másodfokú bíróság mérlegeléssel, csökkentett összegben állapította meg a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§-ának (2) bekezdés a) pontja, (5) és (6) bekezdése, valamint 4/A.§-ára tekintettel - figyelemmel arra, hogy az alperesi képviselő a tárgyaláson megjelent, fellebbezési ellenkérelmét írásban is benyújtotta, azonban az elsőfokú ítélet helyes indokai folytán jelentős munkát kifejtene nem kellett.

A felperes a másodfokú eljárásra teljes személyes költségmentességben részesült, így a feljegyzett 200.000 forint fellebbezési illetéket a Magyar Állam viseli.

P é c s , 2014. szeptember 23.

dr. Döme Attila s.k. a tanács elnöke, dr. Vogycska Petra s.k. előadó bíró, dr. Berki Csilla s.k. bíró